

Historie ochotnického divadla ve Studeném

Zde Vám nabízíme informace o historii ochotnického divadla ve Studeném. Zdrojem informací nám byla pokladní kniha SDH ve Studeném vedená od roku 1913, dále Pamětní kniha obce Studený vedená od roku 1934 a vyprávění pamětníků. Jestli se u nás divadlo hrálo i dříve - v 19. století – to už asi nezjistíme. Sbor dobrovolných hasičů byl založen 1. června 1913. Při něm byl současně založen Hasičský ochotnický spolek. Ze zmíněné pokladní knihy nám kronikářka hasičů poskytla zápisy, které se týkaly divadla až do roku 1936 – viz. tabulka:

rok	Hasičská pokladní kniha - vyjmuté zápisy o divadle	příjmy	výdaje
1913	v prosinci se koná 1. divadelní představení divadelní spolek zřejmě vedl pan Vlasák ze Studeného, obdržel 60 Kč; p. Petřides z Křivsoudova zapůjčil kulisy za 0,40 Kč; lístek na představení stál zřejmě 0,50 Kč	8,40	
1914	na jaře se divadelní spolek vydal předvést své umění do Tomic - příjem činil: a také do Onšova, kde příjem činil:	14,18 37,00	
1915	není zmínka o divadle		
1916	opět se vrátil do činnosti Hasičský divadelní spolek; příjem:	4,60	
1917	není zmínka o divadle		
1918	zisk divadla v tomto roce činil:	25,24	
1919	9.1.1919 vystupují ochotníci v Děkanovicích, příjem: v tomto roce vystupují i v Onšově, kde se setkali s velkým úspěchem, protože se představení hrálo celkem 3x - 10., 17., a 25. ledna	20,00 278,70	
1920	v květnu hrají ochotníci v Tomicích - příjem není uveden v prosinci 19. 12. v Onšově, zisk činil: 27. 12. v Děkanovicích, kde zisk činil:	40,00 40,00	
1921	výtěžek divadla za leden činil: 26. 2. 1921 výtěžek za divadlo v únoru: 20. 4. příjem z divadla: 23.10.příjem z divadla: 25.11. příjem z divadla:	195,60 180,60 83,00 139,40 181,80	
1922	3. 12. příjem z divadla:	13,20	
1923	6. 1. příjem z divadla: náklady na dokončení jeviště: 12. 2. příjem z divadla: 16.12. příjem z divadla:	129,00 129,20 127,00	178,00
1924	20. 3. příjem z divadla:	50,00	
1925	7. 1. příjem z divadla: 20.12. příjem z divadla:	126,50 222,66	
1926	25. 5. - zhotovení nápovědní budky 3. 12. příjem z divadla:	33,92	25,00
1927	9. 1. příjem z divadla: 25. 2. příjem z divadla: 13. 12. příjem z divadla:	305,10 115,25 213,00	
1928	29. 1. příjem z divadla:	408,40	
1929	17. 3. příjem z divadla: 24. 11. divadlo "Černé jezero"	192,60 250,90	
1930	9. 1. divadlo "Pytlák Martin" 6. 3. divadlo "Dědkové"	257,80 240,00	
1931	15. 2. příjem z divadla: 20. 2. nové jeviště 28. 3. příjem z divadla: 28. 10. divadlo "Láska legionářova" 26. 12. příjem z divadla:	228,50 115,00 229,40 399,40	1 448,80
1932	28. 3. příjem z divadla:	200,00	

	26. 12. příjem z divadla:	200,00	
1933	19. 11. divadlo "Květy v bouři"	218,00	
	24. 12. divadlo "To byla noc"	391,50	
1934	23. 4. divadlo "Na manž. frontě klid"	60,00	
	26. 12. příjem z divadla:	458,60	
1935	10. 2. divadlo "Horo, horo vysoká jsi"	208,15	
	4. 3. divadlo "Breburda"	225,65	
	3. 4. příjem z divadla:	5,20	
	2. 11. divadlo "Stíny války"	87,15	
	27. 11. divadlo "Ferdinand spí"	104,50	
	24. 12. divadlo "Furiant"	281,85	
1936	16. 2. divadlo "Anton Nezlob"	8,40	
	25. 10. divadlo "Její osud"	154,80	
	22. 11. divadlo "Láska si nedá poroučet"	90,70	
	26. 12. divadlo "Na živých cestách"	168,40	

Zápisy provádělo několik pokladníků a podle toho se měnil i obsah zápisů, někdy velice stručný, jindy trochu podrobnější.

Další informace o divadle jsme našli až v roce 1946. **Z Pamětní knihy obce citujeme:**

„V roce 1946 se hrála 2 dětská divadla. Teprve v roce 1951 ředitel školy Radko Hořínek nacvičil se žáky hru Krakonošova medicína. V roce 1951 bylo pořízeno maňáskové divadlo.

28. 3. 1954 hráli žáci pohádku Slavný mistr Kopřiva

18. 12. 1955 Pro květinu míru

6. 4. 1957 Stříbrná studánka

9. 3. 1958 Pohádka o písmenkách

Děti hrají velmi rády, účast na představeních je velká. V dubnu 1958 bylo zakoupeno z prostředků Sdružení rodičů a přátel školy loutkové divadlo. Hry nacvičují žáci národní a střední školy. První představení bylo zahájeno v neděli 11. 5. pohádkami Kašpárek a krejčík Jehlička a Kašpárek a čarovný poklad železného rytíře.“

Nejvíce se o divadle píše v padesátých letech, kdy se divadelní činnosti hodně věnoval tehdejší učitel pan Radko Hořínek a poté pan učitel Jiří Šlehuber.

Z Pamětní knihy obce citujeme:

„Ve válečných letech 1939 – 1945 byla osvětová činnost nepatrná. Až za působení ředitele školy p. Radka Hořínka (1950 – 1954) se v obci plně rozvinula divadelní činnost. P. Radko Hořínek získal pro divadlo mnoho občanů a nacvičoval i operety. Místní ochotníci sehráli tyto hry: Z českých mlýnů, Fidlovačka, Lucerna, Strakonický dudák, Muzikantská Liduška, Hrátky s čertem, Tvrdohlavá žena a další. Jelikož soubor trpěl malým zájmem žen o divadlo, musel režisér vybírat hry, ve kterých hrály nejvíce 2 ženy. Divadelní představení byla tak úspěšná, že byli ochotníci zváni i do okolních vesnic: Čechovice, Křivsoudov, Košetice, Želiv, Zahrádka, Hněvkovice, Strojetic, Senožaty, Tomice. K zájezdům ochotníci používali auta JZD.

Pro zajímavost vám uvedeme osoby a obsazení z divadelní veselohry V. Kl. Klicpery: „Zlý jelen“, která byla sehrána v roce 1958. Myslivo, polesný: Josef Slavětínský, Jaromír, jeho syn: Frant. Slavětínský, Růžena, schovanka: Milada Slavětínská, Vítek, mysl. mládenec: Frant. Moravec, Ivan: Miloslav Langr, Ivana: Marie Závorková, Barnabáš, písař: Antonín Tutr, Strachoš, hajný: Jiří Šlehuber, Lelek, dřevař: Jaromír Vacík, Mrňák, dřevař: Jan Vácha, Zapotil, dřevař: Josef Čech, Prokop, kočí: Jan Kamarýt. Náповěda: Václav Vít, na harmoniku hrál: Josef Vošický, technicky pomáhal: Bohumil Slavětínský, režisér: Jiří Šlehuber, vstupné vybíral: Josef Černý. Pro velký úspěch bylo představení hráno doma 3x a dalších 5 představení bylo sehráno v okolních vesnicích. Čistý zisk, který činil cca 4.000,- Kč byl věnován na zakoupení nového promítacího přístroje.“

V šedesátých letech se v kronice každý rok opakuje informace, že se divadlo nehrálo, protože byl sál mimo provoz.

V druhé polovině sedmdesátých let činnost opět ožila pod vedením pana Bohumila Buška (dnešního starosty obce). Hrál se do roku 1982 a byly to hry: Ostrov splněných přání – rok 1977, Vládkyně dešťů – rok 1979 - 1980 a poslední hra se jmenovala Z pekla štěstí - rok 1982. V této etapě divadla se na hudbě podílel Bohumil Vaňkát z Tomic (nyní člen pražské filharmonie), s návrhem scén pomohl Radko Bílek (referent tehdejšího kulturního střediska v Benešově), osvětlení zajišťoval Karel Zíka z Křivsoudova, masky Josef Chmel z Tomic, náповědu Marie Vopěnková, kulisy Josef Bartůněk ml., Josef Langer, Milan Trojan a zahráli si: Bohumil Bušek (také režisér), Jitka Vopěnková, Jaroslava Získalová, Pavel Langer, Antonín Hála, Josef Urbánek, Josef Vošický st., Květa Kovaříková, Irena Mojžíšová, Miluše Moravcová, Josef Říha, Antonín Křivánek st., Radek Vopěnka a Miloslav Bušek.

Ze začátku byl spolek založen při hasičích a později (v padesátých a šedesátých letech) hrál pod osvětovou besedou. Ještě později - pod vedením pana Bohumila Buška, hrál pod SSM.

Téměř 30 let se divadlo ve Studeném nehraje. Vrátit se k ochotničení ve Studeném je velký sen pana Bohumila Buška. Zatím však není kde hrát. Bývalá hospoda, kde byl sál, byla prodána. Jedinou šancí, jak získat prostory ke kulturním účelům, je sehnat finanční prostředky na celkovou rekonstrukci budovy bývalé školy na víceúčelový spolkový dům. Kdoví, třeba někdy, možná...

Informace a fotografie nám poskytl:

pí Marie Dědičová – Pokladní kniha hasičů

Obec Studený – Pamětní kniha obce

p. Bohumil Bušek – informace ze 70. a 80. let a fotografie

Děkujeme.

Studený, září 2009

Hana Karafiátová, Stanislava Vopěnková